

Täysistunto

Perjantai 20.4.2018 klo 13.01—13.33

Täysistunto alkoi klo 13.01. Täysistunto päättyi klo 13.33.

Puhetta johti puhemies Paula Risikko (13.01—13.33).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 19.4.2018 antanut hallituksen esitykset HE 55-59/2018 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 88, 94-104, 107, 108, 110/2018 vp.

2.3. Kansalaisaloitteet

Eduskunnalle on 18.4.2018 toimitettu kansalaisaloite KAA 4/2018 vp: Vakuutus- ja eläkelaitosten lääkäreiltä poistettava mielivaltainen oikeus kumota potilasta hoitavan lääkärin lausuntoja. Tapaturmavakuutuslain 41 d § muuttaminen siten että tuo mielivaltaisuus poistuu.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi autoverolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 178/2017 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2018 vp

Pöytäkirjan liite Lausumaehdotukset 18.4.2018 Liite 3A

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Keskustelu asiasta päättyi 18.4.2018 pidetyssä täysistunnossa.

Pöytäkirja PTK 39/2018 vp

Keskustelussa on Timo Harakka Pilvi Torstin kannattamana tehnyt vastalauseen 1 mukaiset 2 lausumaehdotusta. Lisäksi on Jari Ronkainen Ritva Elomaan kannattamana tehnyt 3 lausumaehdotusta, jotka on monistettuna jaettu edustajille.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 178/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Puhemies Paula Risikko: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdyistä lausumaehdotuksista.

Timo Harakan vastalauseen 1 lausumaehdotuksista 1 ja 2 sekä Jari Ronkaisen monisteen jaetuista lausumaehdotuksista 1—3 äänestetään kaikista erikseen mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Mietintö "jaa", Timo Harakan lausumaehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 86, ei 78; poissa 35 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

2) Mietintö "jaa", Timo Harakan lausumaehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 78; poissa 34 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

3) Mietintö "jaa", Jari Ronkaisen lausumaehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 83, ei 78; poissa 38 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

4) Mietintö "jaa", Jari Ronkaisen lausumaehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 78; poissa 34 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

5) Mietintö "jaa", Jari Ronkaisen lausumaehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 86, ei 77; poissa 36 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 35/2018 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto on 11.4.2018 ehdottanut, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, liikenne- ja viestintävaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan, talousvaliokunnan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan on annettava lausunto. Asia pantiin pöydälle 11.4.2018 pidetyssä istunnossa 18.4.2018 pidettävään täysistuntoon. Keskustelu asiasta päättyi 18.4.2018 pidetyssä täysistunnossa.

Pöytäkirja PTK 39/2018 vp

Keskustelussa edustaja Merja Mäkisalo-Ropponen on edustaja Lauri Ihalaisen kannattamana vastoin puhemiesneuvoston ehdotusta ehdottanut, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Paula Risikko: Valiokuntaan lähettämisestä on äänestettävä.

Puhemiesneuvoston ehdotus "jaa", Merja Mäkisalo-Ropposen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 55, tyhjiä 1; poissa 39 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi puhemiesneuvoston ehdotuksen.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, liikenne- ja viestintävaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan, talousvaliokunnan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan on annettava lausunto.

5. Ulkoasiainvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 49/2018 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi ulkoasiainvaliokunnan varajäseneksi edustaja Maria Lohelan.

6. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran toimintakertomus vuodelta 2017

Kertomus K 3/2018 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Keskustelu

13.08 **Matti Vanhanen kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koetan tässä 2 minuutissa pitää esittelypuheenvuoron. [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Sitran toimintakertomus, jossa on mukana hallintoneuvoston lausunto, on jaettuna, ja sen sivuilla 8 ja 9 kuvataan hyvin niitä isompia hankkeita, jotka viime vuoteen kuuluivat. Näitä ovat muun muassa kiertotalouden edistäminen ja vaikuttavuusinvestointien käyttöönotto. Näissä Sitra on osoittanut pysyvästi sen, että se pystyy ketteränä toimijana saamaan aikaan sellaista, johon muu järjestelmä ei oikein kykene. Näiden hyvin tunnettujen hankkeiden lisäksi sen toimenkuvaan ovat kuuluneet myös tulevaisuuden kannalta olennaiset järjestelmätason hankkeet. Tällaisia ovat esimerkiksi keskeinen rooli kansallinen palveluväylä KaPan alkumetreillä, hyvinvointidataa yhdeltä luukulta tarjoavan uuden lupaviranomaisen pystyttämisen valmistelu tai sote-tietopakettien kehittäminen. Tällainen pohjatyö on äärimmäisen tärkeää, vaikka ei monimutkaisuudessaan ja teknisyydessään herättäkään useasti laajaa huomiota.

Pöytäkirja PTK 39/2018 vp

Se, mitä toivoisin ja hallintoneuvostossakin toivottiin, on, että tänä vuonna eduskunta käsitellessään toimintakertomusta ikään kuin vahvistaisi uudelleen sen Sitran perustoimintatavan oikeutuksen. Sitran lakia ollaan täsmentämässä tämän vuoden aikana, ja tässä kohdalla on tärkeää, että työssä otetaan huomioon Sitran erityinen tehtävä yhteiskunnallisena riskinottajana ja kettenä toimijana. Epätarkoituksenmukaiset juridishallinnolliset raamit eivät saa halvaannuttaa tulevaisuustalon toimintaa. Eli lyhyesti sanottuna Sitraa ei saisi, tai sitä ei pitäisi saada, valuttaa kohti virastomallista toimintaa, vaan sillä pitää olla kyky ottaa riskiä ja toimia nopeasti, ja toivon, että valiokunta kertomusta käsitellessään tarkastelisi tätä.

Ylijäämää tuli viime vuonna hieman yli 8 miljoonaa euroa johtuen siitä, että kaikkia hankkeita ei saatu vielä liikkeelle. Kuluvana vuonna tulee olemaan suurempi alijäämä.

13.11 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat! Tätä Sitran toimintakertomusta ja tilinpäätöstä oli mukava lukea, Suomalaisten tulevaisuustalo nimeltään. Viime vuonnahan Sitra täytti 50 vuotta, sen verran tuli kuluneeksi Sitran perustamisesta, ja Sitra, niin kuin tässä todetaan, oli nimenomaan eduskunnan ja Suomen Pankin lahja silloin 50-vuotisjuhlia juhlineelle itsenäiselle Suomelle, tällainen eteenpäin katsova lahja.

Tässä toimintakertomuksessa hyvällä tavalla tuodaan esille niitä toimenpiteitä, joita Sitra on esillä pitänyt, esimerkiksi pitkäjänteistä työtä kiertotalouden parissa ja monen muun aiheen ympärillä. Esimerkiksi hiilineutraali kiertotalous oli viime vuonna merkittävällä tavalla esillä, ja Sitran tällainen iso ponnistus oli tämä suuri maailman kiertotalouskehittäjien konferenssi Suomessa viime kesäkuussa.

Tämä on äärimmäisen tärkeä ja mielenkiintoinen kokonaisuus, kuten myös tässä asiakirjassa esitellyt uudistumiskyky-osuus sekä uusi työelämä ja kestävä talous.

Kun Sitran hallintoneuvoston puheenjohtaja, edustaja Vanhanen esittelypuheenvuoron piti, niin oikeastaan tekisi mieli kysyä teiltä pitkän linjan kokeneena poliitikkona, entisenä pääministerinäkin, tästä Sitran merkityksestä. SDP:hän esitti viime vuoden lopulla 355 miljoonan euron erän ottamista tästä Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran taseesta. Silloin onneksi tässä salissa todettiin, että voimassa oleva laki — taisi olla edustaja Alanissilä, joka tämän nosti esille — estää, että tällaista Sitran ryöstöä sosiaalidemokraatit pystyisi tekemään, [Pia Viitanen: Kukas sitä lakia säättää? Se on tämä talo!] ja jo silloin, yhtä lailla kuin tänään, vasemmistosta huudettiin, että lakeja voidaan muuttaa. Itse asiassa SDP:n puheenjohtaja, edustaja Rinne vaati silloin välihuudossaan marraskuussa muuttamaan lakia niin, että Sitra voitaisiin ryöstää. Onneksi tällaista esitystä ei ole edes SDP tuonut tänne eduskuntaan. Tällaista lakiesitystä ei ole sosiaalidemokraateista ryhmäjohto mutta ei myöskään edustaja Viitanen tai kukaan muukaan tuonut eduskunnan käsittelyyn, että Sitran laki avattaisiin niin, että Sitra voitaisiin ryöstää muihin tarkoituksiin kuin mitä varten se alun perin on tehty.

Nyt kysyisin oikeastaan hallintoneuvoston puheenjohtaja, edustaja Vanhaselta: millaisena te olisitte nähneet sen, kun tämä laki on itse asiassa nyt auki? Todennäköisesti sosiaalidemokraatit tulevat esittämään, että se avataan myös tältä osin, että Sitra voitaisiin jatkossa ryöstää. [Maria Tolppanen: Oletko sä ennustaja?] Toivottavasti näin ei tule tapahtumaan, mutta jos näin tapahtuisi tai jos toteutuisi tuo viime marraskuun demarien esitys lähes puolen Sitran taseen ryöstämisestä eli 355 miljoonan euron erän ottamisesta sieltä taseesta pois, niin mikä vaikutus sillä olisi ollut Sitran toimintaan? Sitrahan toimii nimen-

Pöytäkirja PTK 39/2018 vp

omaan taseen tuotoilla. Kyllä tuon puolen ryöstöllä, ainakin itse uskon, olisi ollut vaikutusta tälle vuodelle ja tuleville vuosille. Mielelläni kuulisin Sitran hallintoneuvoston puheenjohtaja, edustaja Vanhasen arvion siitä, mitä tämä demarien tahtoma Sitran ryöstö käytännössä tarkoittaisi.

13.15 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! On hienoa, että tätä viimekesäistä maailmankin tason huikeaa kongressia kiertotaloudesta täällä muistellaan ja ylistetään. Taisin muuten kuitenkin olla ainoa tai ainakin yksi niistä harvoista edustajista, jotka olivat paikalla tuossa upeassa tapahtumassa, joka todellakin kokosi maailmalta tämän alan monenlaista asiantuntemusta, ja täytyy myöntää, että se oli ihan sykehdyttävä kokemus.

Se, mikä on Sitran tase, on sivuseikka. Tärkeämpää on se, millaista on sen toiminta. Ihan viimeksi muutama päivä sitten SDP:n eduskuntaryhmä tapasi Sitran johtoa, ja erittäin hyvässä hengessä suunniteltiin tulevaa yhteistyötä, ja tässä on se varsinainen uutinen: olemme valmiit lisäämään Sitran toimintaresursseja siihen tärkeään työhön, mitä se tekee, ja ennen kaikkea tämä kiertotalous on semmoinen asia, joka löytyy jo SDP:n vaihtoehtobudjetin elinkeinopakettista. Se on Suomen vientiteollisuudelle, ympäristöteknologialle ja lisäksi tietenkin yhdyskuntarakenteelle valtava mahdollisuus, ja siksi on monta hanketta, joissa tulemme tekemään yhteistyötä ja joissa joka tapauksessa seuraavan hallituksen täytyy Sitran osaamista hyödyntää.

13.16 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Todellakin, on ihan tärkeää, nyt kun tämä toimintakertomus ja sitten tämä tuleva laki ovat eduskunnassa, että eduskunnassa jo tässä toimintakertomuksen yhteydessä käytäisiin talousvaliokunnassa keskustelua siitä, minkälaisista roolia kaiken kaikkiaan Sitralta edellytetään ja mitkä ylipäätään ovat niitä tehtäviä, mitkä Sitran on hyvä tänä päivänä pitää. Itse kuulun myös niihin kiertotalousfaneihin, jos näin voi sanoa, eli minusta se on hyvin tärkeä tulevaisuusalue, joka korostuu Sitran toiminnassa.

Edustaja Heinonen jälleen kerran käytti värikkäitä termejä tästä sosiaalidemokraattien esityksestä, mutta sillä me olemme hakeneet puhtaasti tulevaisuusnäkökulmaa, niin kuin olen täällä aiemminkin todennut, eli sitä, että osa taseesta pistetään töihin ja sillä tuotetaan jotain uutta ja tuottavaa ja innovatiivista, esimerkiksi uusien tavoin kehitetään koulukorjaamista tai muuta tällaista — kertaluonteinen tulo kertaluonteisiin tämän kaltaisiin uutta tuotaviin ja sitä kautta kasvua vauhdittaviin menoihin. Ja kuten edustaja Harakka tässä totesi, niin ei se taseen suuruus siihen vaikuta, kuinka paljon sitten tällä tavalla Sitra joutuisi näitä ydintehtäviään karsimaan, vaan päinvastoin sen kautta voidaan löytää myös paljon uutta tämän esityksemme kautta.

Mutta, puhemies, mitä tulee sitten muuten tähän lakiesitykseen, niin minusta tämä on hieman hassua, että täällä sanotaan, että ei laki edellytä, kun nimenomaan eduskuntahan sen lain sitten voi muuttaa, jos tämä toimintatarkoitus ja tämä taseasia sitä edellyttävät.

Puhemies! Sitralle on monta hyvää asiaa meneillään, ja esimerkiksi tänään sivistys- ja tiedejaostossa me kuulumme asiantuntijoita Backmania ja Hyssälää, jotka ovat muun muassa näitä hallinnon rakenteita kehittäneet tai pohtineet niiden tulevaisuutta. En nyt malta olla tässä yhteydessä sanomatta, kun puhutaan hallinnosta — ja sitähan tarvitsee kehittää ja järkeistää ja tehdä monia hyviä asioita — että kyllä ainakin siinä suhteessa edustaja Heinonen, joka täällä äsken puheenvuoron käytti, piti tänään muuten järkevän puheenvuoron Twitterin kautta. Sitä kyllä kannatin kovasti, kun edustaja Heinonen totesi muun muassa, että voi olla, että nyt niin käy tai että niin tulee käymään, että maakuntavaalit siirtyvät il-

Pöytäkirja PTK 39/2018 vp

man muuta tästä syksyn ajankohdasta. Se on tietenkin realismia ja viisautta, ja siinä suhteessa, kun tässä kehittämisestä ja tulevaisuuteen katsomisesta puhumme, haluan kyllä sanoa, että minusta tämä uutinen, minkä edustaja Heinonen tänään Twitterissä kertoi, oli hyvin merkittävä ja tulee ja ansaitsee tulla noteeratuksi. [Timo Heinonen: Ei se vielä ollut uutinen!]

13.19 Eero Suutari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Huomauttaisin vain edustaja Viitaselle ja edustaja Harakalle, että nimenomaan taseellahan tehdään se tuotto, [Pia Viitanen: Joo, mutta mitä tehdään?] jonka varassa sitten esimerkiksi Itsenäisyyden juhlarahasto toimii. Eli jos taseesta viedään puolet pois, niin tuottokin laskee puoleen ja tietysti toimintaedellytykset laskevat puoleen.

Puhemies Paula Risikko: Ja sitten puhelistaan.

13.20 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa rouva puhemies! Avoimuuden hengessä haluan ensin ilmoittaa, että olen pankkivaltuuston jäsen ja sitä kautta myös Sitran hallintoneuvoston jäsen.

Pidän erittäin positiivisena sitä, että täällä tähän asti käytetyissä puheenvuoroissa on oltu hyvin yksituumaisia Sitran toiminnan onnistuneisuudesta. Tämä palkinto, joka saatiin kiertotalouteen liittyen, oli upea tunnustus Sitran toiminnalle, ja muissakin suhteissa ymmärrän, että eduskunta on hyvin tyytyväinen siihen, miten Sitra toimii oman roolinsa mukaisesti. Yhdyn myös edustaja Vanhasen, sanoisinko, varoitteluun siitä, että kun Sitra-lakia uudistetaan, niin ei pidä lähteä kangistamaan Sitran toimintaa joihinkin sellaisiin muutteihin, jotka eivät Sitran kaltaiselle toiminnalle sovi.

Keskustelu tästä Sitran taseesta on kyllä aika mielenkiintoinen. En tiedä, mitä oppia edustaja Viitanen tässä suhteessa tunnustaa, mutta hän ymmärtääkseni sanoi, että ei tase vaikuta Sitran toiminnan tasoon. No, edustaja Suutari pitkän linjan yrittäjänä jo oikaisi, että totta kai se vaikuttaa, koska Sitran toiminta rahoitetaan tällä taseella, sen tuotolla. Tarkoitako edustaja Viitanen sitä, että niin kauan kuin taseessa on rahaa, niin kauan voidaan toimia eli että eivät tuotot ole tärkeitä, vaan tärkeätä on se, paljonko käytetään vuodessa varoja Sitran toimintaan, josta voidaan laskea, montako vuotta Sitra pystyisi toimimaan?

Kun edustaja Viitanen täällä edelleen puolsi tätä Sitran taseen ryöstöä, sitä, että 350 miljoonaa sieltä otettaisiin parempiin tarkoituksiin — ymmärrän: kattamaan demareiden vaihtoehtobudjetin myös pysyviä menoja, mutta edustaja Viitanen täällä viittasi [Eduskunnasta: Homekouluihin!] kertaluontoisiin menoihin, kuten homekoulujen korjaamiseen — niin kun Sitran tase taitaa olla jotain yli 800 miljoonaa ja kun demarit ovat esittäneet, että sieltä otetaan 350 miljoonaa, niin hyvin nopealla laskutoimituksella on helppo laskea, että vajaa kolmeen vuoteen Sitran tase riittäisi. Sen jälkeen teidän pitäisi, arvoisat sosiaalidemokraatit, rahoittaa näitä menoja jostain muualta.

Hyvin iloinen uutinen oli se, että edustaja Harakka, jos oikein kuulin ja ymmärsin, toteasi, että sosiaalidemokraatit ovat valmiita vahvistamaan Sitran toiminnan voimavaroja. En tiedä, miten tämä on linjassa tämän taseen ryöstön kanssa, mutta ehkä sen asian ymmärtäminen ei ole ensisijaisesti minun tehtäväni. [Timo Heinonen: Ehkä se oli semmoista poliitista puhetta!]

Pöytäkirja PTK 39/2018 vp

13.23 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se on aika jännä juttu, että olemme täällä kolmena vuonna käsitelleet näitä Sitran asioita tässä salissa ja olemme myös kolmena vuonna tehneet tämän esityksen vaihtoehtobudjetissamme ja kertoneet tästä meidän esityksemme sisällöstä, mutta siitä huolimatta ilmeisesti sitä ei olla haluttu lukea, joko vaihtoehtobudjettia tai ainakaan siltä osin, miten se Sitraa koskee. Mutta, puhemies, kuten todettu, ideana olisi juuri käyttää näitä yhteistyössä, niin että Sitra itsekin olisi mukana näissä kehittämishankkeissa. Tämä on sitä tulevaisuuteen katsomista, arvoisat edustajat siellä kokoomuksen suunnassa.

Mutta, puhemies, sen haluaisin nyt vielä kerran sanoa, että kun eduskunnassa nyt talousvaliokunta käsittelee tätä kertomusta ja tulevia Sitraan liittyviä haasteita, niin toivoisin sitä, että nimenomaan [Puhemies koputtaa] myös tässä talossa voitaisiin miettiä juuri tätä, mikä on se [Puhemies: Aika!] Sitran rooli tulevaisuudessa. Eli tässä on se terveinen, mikä sinne valiokuntaan isosti lähtee.

Puhemies Paula Risikko: Puhujalistaan.

13.24 Markku Rossi kesk: Arvoisa puhemies! Eduskunnalla on ollut aina merkittävä rooli Sitran pääomittamisessa ja kehittämisessä. Silloin Suomen 75-vuotisjuhlavuonna muuan yrityksen, Nokian, osakkeet tulivat 100 miljoonan markan eduskunnan päätöksensä, ja tämä on ollut hyvä linja.

Sitran merkitys tänä päivänä on kyllä ihan jotain muuta kuin että lähdetään sillä paikkaamaan normaalia budjettitaloutta. Tässä suhteessa kyllä se näkökulma, että käytettäisiin varoja sitten vaikkapa tärkeiden homekoulujen korjaamiseen, ei ole oikea paikka. Sitran pääomaa pitää käyttää nimenomaan teknologian, tieteen, tutkimustoiminnan, sen tyyppisten hankkeiden edistämiseen, joilla viedään monella lailla yhteiskuntaa eteenpäin. Tässä yhteydessä haluankin kyllä kiittää myös Sitraa hyvästä yhteistyöstä ihan konkreettisen asian puitteissa. Esimerkiksi Kuopion kaupunki pyrkii koko ajan resurssiviisausohjelmansa kautta hiilineutraaliksi kaupungiksi. Meillä on tavoitteet 2030 ja 2050, joihinka on hyvin konkreettisesti kaikki yhteiskunnan lohkot katsottu, myös toimintasuunnitelmat, jotka tekevät, mitkä tahot tekevät ja niin edelleen. Sitran mukanaolo tämän tyyppisissä hankkeissa edistää myös kuntien tasolla tapahtuvaa toimintaa, ja kysymys on meidän yhteisistä asioista. Kaupunki on myös mukana kestävien edelläkävijäkuntien verkostossa, jossa on kymmenen muutakin kaupunkia. Nämä ovat asioita myös, joilla hyvin konkreettisesti pystytään vaikuttamaan siihen, miten tähän hiilineutraalisuuskysymykseen pystytään sitten pääsemään — vain yhtenä esimerkkinä.

13.26 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Minä ilmoittaudun myöskin Sitran ystäväksi. Olen ollut hallinnossakin pitkään, mutta en tällä hetkellä ole.

Todellakin, Sitra on tulevaisuusorganisaatio, on myöskin riskinotto-organisaatio monissa Suomen tulevaisuuteen liittyvissä asioissa. Tässä suhteessa sen toiminta on poikkeuksellisen tärkeätä. Sitralle on todellakin — kun eduskunta aikanaan antoi Nokian osakkeita, niitä viisaasti osattiin käyttää — vahva tase, ja se on nyt taas vähän kasvanut, kun on hyvä aika, mutta ei ole millään tavalla ylisuuri. Minusta kuitenkin Sitra voi tehdä alijäämäisiä tuloksia, niin kuin esimerkiksi puheenjohtaja, edustaja Vanhanen vähän viittasikin. Kun on isoja hankkeita, kyllä voidaan sitä pääomaa välillä syödäkin. Siihenkin on mahdollisuuksia.

Pöytäkirja PTK 39/2018 vp

Tämä keskustelu — minä luulen, että ehkä edustaja Viitanen on tyytyväinen, että ei ole onnistunut se Sitran taseen puolittaminen, koska voitte joka vuosi käyttää sitä samaa kikkaa teidän vaihtoehtobudjetissanne. [Välihuutoja] Se on ehtymätön lähde kertatulona teidän homekouluillenne. Minusta näin suuren puolueen kuin sosiaalidemokraattisen puolueen pitäisi olla linjakkaampi näissä kysymyksissä.

Tässä on, puhemies, jo tuotettu hieman vahinkoa nyt Sitralle tällä julkisella pelillä, ja minusta se olisi aika nyt lopettaa.

13.27 Matti Vanhanen kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Harakka totesi sanataarkasti: ”Sitran tase on sivuseikka.” Tässä on ehkä väärinkäsitys. Tietysti useimmissa muissa yrityksissä, joita varmaan paremmin tunnetaan, edustaja Harakkakin, tase ennen muuta vaikuttaa vakavaraisuuteen, jota tarvitaan silloin, kun investointeja tai käyttöpääomaa hankitaan ulkopuolelta lainana. Silloin taseella on merkitystä. Mutta Sitralle tase on ainoa tulojen lähde. Sitran taseessa olevien pörssiosakkeiden vuosittaisista osingoista, sen omaisuuden arvonnousujen myynneillä, muilla järjestelyillä hankitaan se noin 30 miljoonan tuotto, joka käytetään vuosittain. Jos Sitran tase puolitetaan, nämä tuotot puolittuvat.

Harakka totesi, että ”olemme valmiita lisäämään resursseja”. Jos se tarkoittaa sitä, että mennään sitten vuosittaisiin budjettisiirtoihin Sitralle, että annetaan budjetista avustusta Sitralle, niin samalla se ehdollistaa sitä Sitran toimintaa, ja se Sitran itsenäisyys, mitä eduskunta aikanaan sitä perustaessaan tarkoitti, romuttuu silloin.

Minäkään en kannata sitä, että Sitran tasetta käytettäisiin koulujen korjaamiseen. Nyt Sitran tase on käytössä tulevaisuuden systeemitason muutosten valmistelun edistämiseen ketterällä tavalla, tulevaisuuteen katsovalla tavalla. Meillä on muu budjettirahoitus, joka on sitten tarkoitettu tällaiseen tavanomaiseen toimintaan.

13.29 Ville Vähämäki ps: Puhemies! Minun mielestäni on hiukan epä-älyllistä puhua pelkästään tästä taseesta, koska meidän täytyisi puhua laajemmin siitä, mikä on Suomen yhteinen visio, miten se hyvinvointi oikein tulevaisuudessa luodaan, kun me näemme kuitenkin, että työ ja ansainta muuttuvat. Me haluamme Suomeen, totta kai, lisää koulutusta ja uudelleen koulutusta. Tavallaan tässä keskustelussa jää taakse kaikki se hyvä työ ja pohdinta, mitä on tehty, ja nyt kun me olemme havainneet muun muassa tulevaisuusvaliokunnassa tutkimuksessa Suomen sadasta uudesta mahdollisuudesta, että monet asiat kehittyvät nopeasti teknologisesti ja se muuttaa meidän maailmaa ja Suomea ja yhteiskuntaa, niin täytyisi ehkä keskittyä enemmän näihin asioihin. Minun mielestäni se visio on oikein hyvä, että meidän ei tule katsoa vain menneeseen, vaan suunnata katse sinne suomalaisen yhteiskunnan kehittämiseen, ja sitä minä näkisin myöskin, että tässä on tehty.

13.30 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Sitran perustehtävä on rakentaa tulevaisuuden Suomea. Suomen talouden on uudistuttava ja vastattava ympäröivän maailman haasteisiin. Vuonna 2017 Sitra toteutti erinomaisesti perustehtävänsä. Se panosti hyvinvointidataan, kiertotalouteen, vaikuttavuuteen, tiedolla johtamiseen ja osaamiseen. Nämä kaikki ovat tulevaisuuden trendejä ja auttavat Suomea saavuttamaan tulevaisuudessakin mahdollisuuden pysyä maailmantalouden haasteissa mukana.

13.30 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Ehkä sen verran vielä kertaan sitä historiaa, miksi Sitralle on hyvin vahva tase. Se liittyy juuri näihin Nokian osakkeisiin, mitä tuossa

Pöytäkirja PTK 39/2018 vp

edustaja Ala-Nissilä kuvasikin. Sitten kun osattiin toimia sopivalla hetkellä, niin oikeastaan se tase muodostui huomattavasti vahvemmaksi kuin ehkä aiemmin oli ajateltukaan. Juuri siksi olemme lähteneet siitä, että taseet töihin, aivan kuten oppositiojohtaja Sipilä sanoi viime kaudella, ja niinpä olemme toteuttaneet myös tätä ideologiaa nimenomaan sen uuden luomisen hengessä.

Oli mielestäni ihan merkittävää se, että tässä esimerkiksi Ala-Nissilä totesi selkeästi, että tase on vahva, ja sanoi myös puheenvuorossaan sitä, että joskus pääomaa voidaan käyttää myös, jos tehdään vähän isompia juttuja. Tämähän on ajatuksellisesti aivan samaa kuin meidän omassa esityksessämme on, eli taseet töihin, tästä on kyse.

Kaiken kaikkiaan, koska tämä on viimeinen puheenvuoro tässä itselläni, sanon vain, että minusta monessa Sitra tekee erittäin hyvää, ansiokasta ja tulevaisuuteen katsovaa työtä, ja se on ollut miellyttävää huomata.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ruokavirastosta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 8/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 6/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 24.4.2018 pidettävään täysistuntoon.

8. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 24.4.2018 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.33.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen